

## Vastaus Vaasan vanhusneuvoston kannanottoon

Vaasan kaupungin vanhusneuvosto on pyytänyt selvitystä yhteisöllisen asumisen toteuttamisesta Vaasan alueella. Kannanotto on allekirjoitettu 17.1.2025, vanhusneuvoston puheenjohtaja Irmeli Mandell.

Pohjanmaan hyvinvointialueen hallitus on päättänyt (21.10.2024 §208) yhteisöllisen asumisen palveluverkon vuosille 2025-2026. Päätoisehdotus Vaasa-Laihian osalta hyväksyttiin ja suunnittelutyö yhteisöllisen asumisen uudisrakentamista Vaasassa ja Laihialla (yhteensä 110 asuntoa) voidaan toteuttaa sekä näiden rahoitusmahdollisuudet ja rahoittamismuodot.

Keskisen alueen (Vaasa, Laihia, Mustasaari, Vöyri) ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkoja tullaan vähentämään noin 21 ostopalvelupaikkaa vuoden 2025 aikana. Vaasan osalta vähennys kohdistuu ostopalvelupaikkoihin. Omia palveluasumispaikkoja ei ole vähennetty Vaasan alueella.

Yhteisöllisen asumisen paikkojen lisäämisestä Vaasan alueelle on keskusteltu Vaasan kaupungin kanssa. Keskustelut ovat koskeneen soveltuvaa tonttipaikkaa keskeisellä alueella palveluiden läheisyydessä.

Yhteisöllistä asumista on keskeiselle alueelle tavoitteena saada noin 110 paikkaa lisää. Haasteena on ollut rahoitus ja rakennushankinnan toteuttaminen. Vaasan alueen osalta on käyty **markkinavuoropuhelua** palveluntuottajien kanssa.

Ara-rahoitus on vähentynyt **Suomessa** ja ensisijaisesti ei tällä hetkellä ole kohdistettu ikäihmisten eri asumismuotojen tukemiseen ja vaikuttaa näin myös julkisen sektorin mahdollisuuksiin käynnistää rakennusprojekteja. Tällä on vaikutusta vuokratasoon **asiakkaille**. Kuntien omistamat tontit ja niiden hintataso vaikuttavat osaltaan asiakkaiden maksamaan vuokraan. Rakennusalan suhdanne aiheuttaa korostunutta riskiä myös rakennusliikkeille. Rakennuskustannusten ollessa korkealla, myös vuokrat asukkailla nousevat korkeiksi. Arviolta Vaasan alueen yhteisöllisen asumisen asunto tulisi maksamaan asiakkaalle vähintään kelan enimmäisrajan 712 €.

Kannanotossa nostetaan esiin ikäihmisten, erityisesti yli 85-vuotiaiden lisääntymisen 60 %:illa vuosien 2028-2038 välisenä aikana. Kannanotto tulkitsee, että palveluasumista tarvitaan lisää samassa suhteessa. Palvelurakennetta on muutettu ja muutetaan edelleen lähivuosina. Tavoitteena on siirtää painopiste kevyempiin palveluihin strategisten tavoitteiden mukaisesti. Tämän myötä palvelutarpeeseen vastataan laajemmalla palveluvalikoimalla kuin pelkästään palveluasumispaikkaa tarjoamalla, esimerkiksi yhteisöllinen asuminen. Lisäksi on kehitetty kotiin vietäviä palveluita sekä teknologisia ratkaisuja. Näiden osalta kehitystyötä on tehty ja alueella toimivat kotiin vietävät palvelut ovat mm. Lisa-liikkuva sairaala, kotisairaala, kotikuntoutus, tehostettu kotikuntoutus, etäkäynnit kotihoidossa, ja lääkerobotit kotihoidossa.